

PRÆDIKEN

Søndag Septuagesima, den 31. januar 2021, første tekstrække

Kl. 9.30 i Vestenskov kirke og kl. 11.00 i Dannemare kirke

Ved Henrik Gade Jensen

Jesus sagde: »Himmeriget ligner en vingårdsejer, der tidligt om morgenen gik ud for at leje arbejdere til sin vingård. Da han var blevet enig med dem om en dagløn på en denar, sendte han dem hen i sin vingård. Ved den tredje time gik han ud og så nogle andre stå ledige på torvet, og han sagde til dem: Gå I også hen i min vingård, så skal jeg betale, hvad I har ret til. De gik derhen. Igen ved den sjette og den niende time gik han ud og gjorde det samme. Ved den ellefte time gik han derhen og fandt endnu nogle stående dér, og han spurgte dem: Hvorfor har I stået ledige her hele dagen? De svarede ham: Fordi ingen har lejet os. Han sagde til dem: Gå I også hen i min vingård. Da det blev aften, sagde vingårdens ejer til sin forvalter: Kald arbejderne sammen og betal dem deres løn, men sådan, at du begynder med de sidste og ender med de første. Og de, der var blevet lejet i den ellefte time, kom og fik hver en denar. Da de første kom, troede de, at de ville få mere; men også de fik hver en denar. Da de fik den, gav de ondt af sig over for vingårdsejeren og sagde: De sidste dér har kun arbejdet én time, og du har stillet dem lige med os, der har båret dagens byrde og hede. Men han sagde til en af dem: Min ven, jeg gør dig ikke uret. Blev du ikke enig med mig om en denar? Tag det, der er dit, og gå! Jeg vil give den sidste her det samme som dig. Eller har jeg ikke lov til at gøre, hvad jeg vil, med det, der er mit? Eller er dit øje ondt, fordi jeg er god? Sådan skal de sidste blive de første, og de første de sidste.« [Matthæusevangeliet 20,1-16](#)

For 10-11 år siden fortalte en ung fyr i København mig om noget, jeg aldrig havde hørt om før. Det var en ny valuta, såkaldt kryptovaluta, *bitcoin*, som han var ivrig for at fortælle om.

Det var fremtiden!

Altid sjovt at høre om, men opfattede det mest som fup og fidus. Jeg tror kun på min Gud i himlen og ikke på ret meget andet. Så jeg trak på smilebåndet.

Den unge fyr opfordrede mig til at investere i denne valuta, giv mig 10 kr., og så er du i gang, sagde han.

Hvis jeg dengang havde givet ham 10 kr. i investering, ville jeg i dag eje over 30 mio. kr.

Så meget er denne digitale valuta steget siden da.

Jeg ærgrer mig ikke, for der er så mange hvis'er i tilværelsen, og det skal man ikke tænke over. Vi kan kun være bagkloge som mennesker, ikke forkloge eller forudsige fremtiden.

Og det er godt.

Som Jeremias siger: "Den rige skal ikke være stolt af sin rigdom. Nej, den, der er stolt, skal være stolt af dette, at han har indsigt og kender mig."

x

I sidste uge blev der også i medierne skrevet om aktier, der steg eksplosivt på få dage og timer.

Vover man en del af opsparingen om morgenen, kan man være millionær om aftenen eller i hvert fald på kort tid. Hvis man rammer rigtigt.

x

*O rigdom og guld,
du jorderigs afgud i skinnende muld!
Du est dog af verdens de skuffende ting,
som vokser, aftager og veksles omkring,
du est dog i højeste mærke og med
forfængelighed!*

Sådan skriver Thomas Kingo i salmen om verdens forfængelighed, som vi skulle have sunget, hvis vi måtte synge fem salmer som normalt (DDS Nr. 614 i salmebogen).

Rigdom og guld er jordiske afguder, der vokser, aftager og veksles omkring, og derfor er de i allerhøjeste grad forfængelighed.

Sådan er verden, denne verden, den jordiske verden, eller som man sagde i ældre tid: verdsligheden. Det er en verden der fluktuerer og priserne går op og ned. For 40 år siden var renten knap 20% ved huskøb. I dag er den næsten 0%.

Verden går ligesom solen og månen op og den går ned.

Sådan har det altid været.

Sådan er samfundet.

Sådan er markedet.

Sådan er - med kirkefaderen Augustins ord - den jordiske stad.

Forfængeligheden er her hersker, med al dens glimmer og glar, pragt og charme, distanceblænderi og forførelse, snobberi og spekulationsgevinster.

Rig i dag, fattig i morgen.

x

Overfor dette står det, som Jesus i dag fortæller os om.

I Guds rige, i den himmelske stad, er der ikke forskel på mennesker, der er ingen konjunkturer, ingen lykkeriddere og profitmagere, ingen der bliver snydt og ingen der vinder.

I Guds rige er vi alle kun mennesker: dødelige, sårbare, skrøbelige. Men også glædelige, lykkelige og med evigt liv.

”Så frydelig dér til evig tid, med venner i lys vi tale”, som Grundtvig skriver.

Eller som Thomas Kingo sagde: I Guds rige hviler vi alle i Abrahams skød.

I Guds rige får vi alle en denar.

Uanset hvor meget vi har arbejdet og slidt.

x

Vi begyndte med salme nr. 360, Arbejd til natten kommer, en engelsk vækkelsessalme, som handler om arbejdets pligt og velsignelse.

Mange synes den salme hellere burde stå i Arbejdersangbogen og ikke i salmebogen. Den moraliser arbejdet, men den er god at synge, fordi den minder os om, at det gælder om at arbejde og gøre sig nyttig og til gavn for andre.

Det skal vi, hvis vi kan, men vi ved aldrig, om vi høster en gevinst.

For hvilken succes vi kan fortjene i den jordiske valuta, er svært at forudsige, men vi må altid bestræbe os.

Altid arbejde og gøre os nyttige.

Og så glæde os over, at i Guds Rige får vi alle den samme denar.

x

Uretfærdigheden i denne jordiske verden, som er åbenlys, har fået mange til at ville virkeliggøre den himmelske stad, Guds rige, her på jord.

Ved at forbyde al spekulation, fri handel, ejendomsret, aktier og obligationer, banker og børser.

Men det er også - som utopi og stort projekt - en farlig strategi.

Vi må leve med og i denne verden og hjælpe os selv og hinanden bedst muligt, polstre os til at modstå konjunkturer og pandemier.

x

Vi ved aldrig, hvorhen vi føres.

Kirkefaderen Augustin, som jeg citerede før, havde som valgssprog: *Trahimur*, vi føres.

Han så det som Guds styrelse af os.

Gud er med os alle dage ind til verdens ende.

Det kan måske være svært at føle fingeren fra det høje i sit eget liv, men det rigtige er i hvert fald, at vi ikke ved, hvor vi ender, når vi er gået i gang et sted.

Vi føres måske et andet sted hen. Og finder lykken der.

Vi ved ikke, hvad der bliver meget værd i jordisk valuta og hvad der taber i værdi.

Hvor fører verden os hen?

Jeg var ikke blevet et lykkeligere menneske, hvis jeg havde investeret 10 eller 100 kr. i bitcoin for 10 år siden. Selvom jeg sagtens kunne have undværet de penge – der var ingen risiko.

Så var jeg måske aldrig blevet præst og havde ikke stået lykkelig her i dag.

x

Og så er det bedste at vide, at i vi alle får den samme denar, krone, euro eller bitcoin i Vorherres rige.

I livets store regnskab: overfor Gud, overfor livet og døden, glæden og sorgen, det gode og det onde, - dér er vi alle lige.

Vi er også lige forpligtede, for ingen kan unddrage sig livet og døden, Gud og djævel.

Der vil de første også være de sidste og de sidste også de første. For der er ikke forskel på først og sidst, før og efter, men vi er evigt sammen ind til verdens ende.

Gud er med os alle dage, fra fødsel og til død, fra start til slut, fra verdens skabelse til dens undergang.

AMEN